

DEVLET MALZEME OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2011 YILI SEKTÖR RAPORU

HAZİRAN / 2012

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
GENEL OLARAK KAMU ALIMLARI	2
1- DEVLET MALZEME OFİSİNİN SEKTÖR İÇERİSİNDEKİ YERİ	3
Genel Bakış.....	3
Tedarik Faaliyetleri.....	8
a) Alımlar	8
b) Satışlar	10
c) Üretim	11
d) Kalite Kontrol Faaliyetleri	13
2- DÜNYADA SEKTÖRÜN GÖRÜNÜMÜ	14
3- TÜRKİYEDE SEKTÖRÜN DURUMU.....	18
SONUÇ.....	21
EK- Basım İşletme Müdürlüğü Üretim Bilgileri Tablosu	

GİRİŞ

27/10/2011 tarih ve 28097 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2011/2305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki 2012 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programının 32 nci maddesi gereğince, Hazine Müsteşarlığınca 30/12/2012 tarih ve 28158 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “2012 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programının Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesine Dair Tebliğ”in 18 inci maddesinin ikinci fıkrası ile teşebbüslerin “2011 Yılı Sektör Raporu” hazırlamaları hükme bağlanmıştır.

Anılan Tebliğ hükmü uyarınca hazırlanan sektör raporları, teşebbüslerin faaliyette buldukları sektörlerin takip edilerek sektör içindeki yerlerinin daha iyi analiz edilebilmesine ve etkin sektörel politikalar geliştirilmesine yardımcı olabilmek amacını gütmektedir.

Devlet Malzeme Ofisi (DMO), merkezde Genel Müdürlük, Basım İşletmesi Müdürlüğü ve muhtelif illerde 7 bölge müdürlüğü ve 4 irtibat bürosu ile faaliyetlerini yürüten 233 sayılı KHK’ye tabi ticari esaslara göre faaliyet gösteren bir iktisadi devlet teşekkülüdür.

DMO esas itibariyle, Devletin merkezi satınalma birimi olarak, kamu hukukuna tabi olan veya kamunun denetimi altında bulunan ya da kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının, Ana Statüsü kapsamındaki mal ve hizmet ihtiyaçlarını, merkezi satınalma işlevi çerçevesinde, kamu yararını gözeterek, kamu kaynaklarının etkin ve verimli biçimde kullanılması, savurganlığın önlenmesi, faaliyet alanına giren ihtiyaç konusu malzemenin standart ve kalitesinin azami ölçüde sağlanması, şeffaflık, rekabet, hesap verebilirlik prensipleri doğrultusunda temin ederek kamu alımlarını gerçekleştirmekte ayrıca üretim birimi olan İstanbul Basım İşletmesi Müdürlüğü faaliyetleriyle İmalat-Basım Sektörü’nde yer almaktadır.

GENEL OLARAK KAMU ALIMLARI

Kamu alımı, kamu idarelerinin faaliyetlerini yürütmeleri için ihtiyaç duydukları yapım işleri ile mal ve hizmetleri temin etme sürecidir.

Bu süreç temel olarak ihtiyaçların tespiti ve gerekli kaynağın sağlanması ile başlar, ihtiyacın tanımlanması, ihtiyacın temininde uygulanacak usulün seçilmesi ile devam eder. Alım işleminin sözleşmeye bağlanması ve usulüne uygun olarak teslim edilmesiyle son bulur.

Gerek kamu hizmeti anlayışındaki değişimler ve gerekse daha önce kamu kurumlarınca üretilen pek çok mal ve hizmetin özel sektörden temin edilmesi yönündeki eğilimler kamu alımlarının hacim olarak büyümesi sonucunu doğurmuştur. Bunun sonucu olarak kamu alımları ekonomik ve sosyal politikaların en önemli araçlarından biri haline gelmiştir.

Ülkemizde 2011 yılında kamu alımlarının toplam tutarı 91.771.406.000,-₺ olarak gerçekleşmiştir⁽¹⁾. Bu tutar 1.294.893.000.000,-₺ olarak gerçekleşen 2011 yılı gayri safi yurtiçi hasılasının (cari fiyatlarla) % 7'sine tekabül etmektedir.

Kamu alımlarının artan önemi, kaynak kullanımında etkinliği artırmak amacıyla, küresel düzeyde reforma tabi tutulmasını gerekli kılmıştır. Bu reform hareketi, 1993 ve 1994 yıllarında, Viyana'daki Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun hazırladığı "UNCITRAL Model Law" ın kabul edilmesiyle desteklenmiştir. Ayrıca Dünya Bankası ve Avrupa Birliği gibi kamu yatırımları için ülkelere fon sağlayan uluslararası bankalar ve organizasyonlar tarafından da kamu alımlarına ilişkin kurallar belirlenmiştir.

Bu alanda yapılan çalışmaların diğer bir amacı da, uluslararası rekabetin ülkelerin toplam refahını artıracak kabulünden hareketle, kamu alımlarına yönelik piyasaların daha liberal hale getirilmesine ilişkin kuralların belirlenmesi olmuştur. Bu çerçevede çeşitli uluslararası anlaşmalar imzalanmıştır. (GPA, Agreement on Government Procurement vb.)

(1) Kamu İhale Kurumu'nun 2011 Yılı Kamu Alımları İzleme Raporundan alınmıştır.

1-DEVLET MALZEME OFİSİ'NİN SEKTÖR İÇERİSİNDEKİ YERİ

Genel bakış

Devlet Malzeme Ofisi,

Kamu hukukuna tabi olan veya kamunun denetimi altında bulunan ya da kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarını,

- Kamu yararı gözetilerek,
- Kamu kaynaklarının etkin ve verimli biçimde kullanılması,
- Savurganlığın önlenmesi,
- Standart ve kalitenin azami ölçüde sağlanması,
- Şeffaflık, rekabet, hesap verebilirlik prensipleri doğrultusunda,
- İç ve dış piyasadan tedarik edilmesi ve dağıtımı için
- Kamu kurum ve kuruluşları adına,

Merkezi satınalma işlevini yürütmek üzere kurulan ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi olarak faaliyetlerini sürdüren, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sermayesinin tamamı Devlete ait bir İktisadi Devlet Teşekkülüdür.

Tarihi geçmişi Cumhuriyetimizin ilk yıllarına kadar uzanan Ofis;

1926 yılında Maliye Bakanlığı bünyesinde kurulan “Kırtasiye Baş Memurluğu” olarak faaliyete başlamış,

1933 yılında “Kırtasiye Müdürlüğü” adını almış, 1946 yılında, bütün kamu kurum ve kuruluşlarının muhtelif malzeme ihtiyaçlarının daha geniş çapta karşılanması amacıyla, döner sermayeli “Devlet Kâğıt ve Basım Genel Müdürlüğü” ne dönüştürülmüştür.

11/03/1954 tarihinde kabul edilen 6400 sayılı Kanunla, “Devlet Malzeme Ofisi” adı altında, Maliye Bakanlığına bağlı ve 100 milyon ₺ sermayeli bir iktisadi devlet teşekkülü olarak, ayrı bir tüzel kişiliğe kavuşturulmuştur.

6400 sayılı Kanun, 1983 yılında 121 sayılı “Devlet Malzeme Ofisi Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” ile yürürlükten kaldırılmıştır.

DMO, 4 Mayıs 2007 tarihinde yayımlanan Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsü ile bugünkü statüsüne kavuşmuştur.

Ofis, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının kendi görev alanına giren çeşitli malzeme ihtiyaçlarını,

- Devletin merkezi satın alma kurumu sıfatıyla,
- Piyasa ekonomisinin serbest rekabet ortamında,
- Uygulamaya konulan teknik şartnamelerle,
- Kamu alımlarında uzman personel ve profesyonel yöntemlerle,

- Mümkün mertebe üretici firma ve ilk elden en ekonomik Şekilde,
- Daha çok i ve gerektiğinde dış piyasalardan ihale yoluyla gerçekleştirdiği toplu alımlarla,
- Standardizasyon ve kalite ilkeleri gözetilerek,
tedarik etmekte ve ihtiyaç sahibi müşteri dairelere ulaŐtırarak önemli bir kamu hizmetini yerine getirmektedir.

Yurt çapında hizmet veren Devlet Malzeme Ofisi'nin satış organizasyonu, Ankara'da Genel Müdürlük, Mersin, EskiŐehir, İzmir, Bursa, İstanbul, Trabzon, Erzurum, Van, Diyarbakır, Elazığ ve Gaziantep'teki Bölge ve İrtibat Bürosu Müdürlükleri ile Kocaeli-Gebze'deki Basım İŞletmesi MdrlĞunden oluŐmaktadır.

Basım İŞletmesi Müdürlüğü, kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu çeşitli basılı formlar ile bilgisayar formlarının üretimini gerçekleŐtiren bir matbaa işletmesi olup, standardize edilen ve yaygın kullanım alanı bulunan fatura ve beyanname gibi evrakların basım ve dağıtımını yapmaktadır.

Basım İŞletmesi Müdürlüğünde, baskı iŐlemleri dıŐında, klasör, zarf, ata ve toplu iğne üretimi yapılmaktadır.

Devlet Malzeme Ofisi, 1926 yılından bugüne kadar, ürün ve malzeme çeŐitliliĐini artırmıŐ ve bugün yüzlerce farklı kategoride 10.000'i aŐkın ürün ve malzeme çeŐidini arz edebilir duruma gelmiŐ olup,

Kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaı olan;

- Sabit tesisler hariç aydınlatma cihazları ve ısıtma-soğutma araçları,
- Büro makineleri, bilişim teknolojisi ürünleri, sair makineler ve aletleri ile ofis otomasyonu hariç paket program yazılımı,
- Basılı formlar, sağlık karnesi, bildirim ve beyanname eŐitleri,
- Sair döŐeme, demirbaş, makine ve tehizatlardan ortak kullanım konusu olanları,
- Çeşitli temizlik malzemeleri ile temizlik araç ve ekipmanları,
- Her çeŐit kırtasiye ve büro malzemesi ile mefruşatı,
- Kâğıt, karton, mukavva ve bunların mamlleri,
- Taşıt ve iş makineleri, bunların aküleri, i ve dış lastikleri,

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun istisna hükümleri kapsamında ve Ofis mevzuatı çerçevesinde; toplu alımların sağladığı fiyat avantajlarından azami ölçüde yararlanılarak yapılan ihaleler yoluyla veya Katalogla Satış uygulaması çerçevesinde ilgili firmalara doğrudan sipariş verilme suretiyle en kısa sürede karŐılanmaktadır.

Devlet Malzeme Ofisinin müşteri portföyü içinde, kamu hukukuna tabi olan veya kamunun denetimi altında bulunan ya da kamu kaynağı kullanan bütün kamu kurum ve kuruluşları yer almakta olup;

- Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, düzenleyici ve denetleyici kurumlar, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler, tüzel kişiler,

- Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri,

- Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar ile bağımsız bütçeli kuruluşlar,

gibi bir çok kurum ve kuruluş Ofisin sunduğu hizmetlerden yararlanabilmektedir.

Devlet Malzeme Ofisi, yılların kazandırdığı tecrübe birikimi, satınalma konularındaki uzman ve tasarrufçu kimliği ile yasal statüsünün sağladığı dinamik yapısı sayesinde, gerçekleştirdiği toplu alımların fiyat avantajlarından azami ölçüde Kamuya fayda sağlarken, ana görevleri arasında bulunan standardizasyon fonksiyonunun gereği olarak, bizzat standart geliştirme, uygulama ve denetleme çabaları sonucunda, birçok alanda özel teşebbüsün de yeni ve modern teknolojilere yönelerek, asgari maliyetlerle kaliteli ve standartlara uygun ürünler elde etmesine ve milli ekonomimizin üretim potansiyeli ile rekabet gücünün artmasına önemli katkılar sağlamaktadır.

Devlet Malzeme Ofisi, satın aldığı ürün ve malzemelerin başlı başına bir uzmanlık konusu olan şartnameye uygunluk denetimini de Kalite Kontrol Daire Başkanlığı bünyesindeki modern kalite kontrol laboratuvarı ve teknik elemanlarıyla en sağlıklı biçimde gerçekleştirerek her türlü savurganlığın önlenmesine ve kısıtlı kamu kaynakların en etkin ve verimli biçimde kullanılmasına bizzat öncülük etmektedir.

Devlet Malzeme Ofisi, malzeme alımlarında başarıyla sürdürdüğü şartnameye uygunluk denetimi yanında, malzeme standardizasyonunun sağlanmasına yönelik çalışmaları sonucunda, çoğunluğu büro mefruşatı için geliştirilen 138 adet malzeme standardından başka,

137 adet Kâğıt, Karton, Kırtasiye ve Temizlik Malzemesine,

100 adet Büro Makinaları ve Malzemesine,

96 adet Büro Mefruşatına,

25 adet Taşıt ve Ambulansa,

ilişkin olarak hazırladığı toplam 358 adet Teknik Şartnameyi de uygulamaya koymuştur.

Teknolojinin sağladığı imkanlardan yararlanan Devlet Malzeme Ofisi, web sitesi üzerinden sanal katalog yoluyla da satış yapmakta ve tedarik edilecek her türlü malzemenin ihale duyurularını internet ortamında kamuoyunun bilgisine sunarak kamu alanında elektronik satışında öncülüğünü yapmaktadır.

Devlet Malzeme Ofisinin 2011 yılı faaliyet sonuçları ile ilgili toplu bilgiler bir önceki yıl ile karşılaştırılmalı olarak aşağıda yer almaktadır.

DEVLET MALZEME OFİSİ'NİN			
2010-2011 DÖNEMİ FAALİYETLERİ			
(₺)			
	31/12/2010	31/12/2011	DEĞİŞİM
	İTİBARIYLA	İTİBARIYLA	%
	GERÇEKLEŞME	GERÇEKLEŞME	%
GAYRİ SAFİ SATIŞ HASILATI	1.131.551.815	1.700.110.024	50,25
BÜTÇE KANUNU GEREĞİ GAYRİ SAFİ HASILAT ÜZERİNDEN ÖDENEN HAZİNE PAYI	23.769.323	34.474.409	45,04
NET SATIŞLAR	1.107.782.492	1.665.635.614	50,36
SATIŞLARIN MALİYETİ	1.008.850.236	1.522.683.253	50,93
BRÜT SATIŞ KÂRI	98.932.256	142.952.361	44,50
FAALİYET GİDERLERİ	52.268.837	66.968.006	28,12
FAALİYET KÂRI	46.663.419	75.984.355	62,83
DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN VE OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR	24.083.011	39.974.270	65,99
DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN VE OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR	6.261.698	3.102.617	-50,45
DÖNEM KÂRI	64.484.732	112.856.009	75,01
YATIRIM	843.417	4.932.147	484,78
ÜRETİM	21.232.026	20.573.910	-3,10
ALIMLAR	991.314.644	1.516.650.102	52,99
STOKLAR	50.610.821	78.591.685	55,29
BRÜT SATIŞ KÂR YÜZDESİ	9,81	9,39	
FAALİYET KÂR YÜZDESİ	4,40	4,78	
PERSONEL SAYISI	921	945	

Tedarik Faaliyetleri

a) Alımlar

DMO kamu kurum ve kuruluşlarının taleplerini, stok amaçlı olarak yaptığı alımlar ile katalog ve protokol sözleşmeleri çerçevesinde yaptığı alımlar ve müteferrik alımlar yoluyla karşılamaktadır.

Bu çerçevede 2011 yılında toplam 1.516.650.102,-₺'lik alım yapılmış olup, söz konusu tutarın 10.125.312,-₺'ye isabet eden kısmı doğrudan dış piyasadan temin edilmiştir. Doğrudan dış piyasadan yapılan alımların toplam alım içindeki payı % 0,67 dir.

	2011 YILI TUTAR (₺)	ORAN %
STOK ALIMLARI	51.390.069	3,39
MÜTEFERRİK	224.110.647	14,78
KATALOG ALIMLARI	490.896.474	32,37
PROTOKOL ALIMLARI	750.252.912	49,47
TOPLAM	1.516.650.102	100

Devlet Malzeme Ofisi'nce 2011 yılında gerçekleştirilen alımların sektörel dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

(₺)

Sektör Adı	Yerli	İthal	Toplam
a. Otomotiv	410.759.759	350.985.239	761.744.998
b. Makina	11.119.762	28.520.458	39.640.220
c. Elektrik Elektronik	25.612.138	23.701.845	49.313.983
d. Bilgisayar Yazılım ve Bilişim	45.870.324	142.788.025	188.658.349
e. Kimya	10.472.999	647.534	11.120.533
f. Tekstil	22.492.495		22.492.495
g. Mobilya	295.019.989	8.231.221	303.251.210
h. Diğer	114.808.584	25.619.730	140.428.314
TOPLAM	936.156.050	580.494.052	1.516.650.102

Stok amaçlı alımlar: Ofisin ana statüsünde yer alan ve kamu kurum ve kuruluşlarında ortak kullanım yeri olan ve anında müşteri ihtiyacını karşılamak üzere depolanmasında fayda görülen ve Ofisimizce hazırlanmış teknik şartnameler doğrultusunda belirli zamanlarda ihaleye çıkılmak suretiyle yapılan alımlardır.

Müşteri dairelerin ihtiyaçlarının karşılanması ve satış miktarının artırılması amacıyla temel stok ürünleri olan kırtasiye, büro malzemeleri ve temizlik maddelerinde asgari stok seviyesi gözetilmek suretiyle alım yapılmakta olup 2011 yılında stok amaçlı (Genel Müdürlük ihtiyacı ilk madde ve malzeme alımları dahil) toplam 51.390.069,-₺ tutarında alım yapılmış olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alım içindeki payı % 3,39 olmuştur.

2011 yılı sonu itibarıyla stokları bir önceki yıla göre %55 artarak 78.591.685,- ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Katalog sözleşmeleri çerçevesinde yapılan alımlar: Piyasa araştırması ve pazarlık yöntemiyle, tespit edilen ürünlerin teknik özellikleri ile fiyatlarının gösterildiği, Genel Müdürlüğümüz ile müteşebbisler arasında muayyen bir dönem için yapılan, karşılıklı olarak alım ve satım taahhüdünü içeren bir sözleşmeye dayanılarak yapılan alım usulüdür.

2010 yılında katalog sözleşmesi yapılan firma sayısı: 109,

2011 yılında katalog sözleşmesi yapılan firma sayısı: 79,

olup bugün için Katalog Sözleşmesi devam eden firma sayısı 194'tür.

2011 yılında katalog sözleşmeleri çerçevesinde yapılan alımların tutarı 490.896.474,-₺ olarak gerçekleşmiş olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alımlar içindeki payı %32,37'dir.

Protokol sözleşmeleri çerçevesinde yapılan alımlar: Ofisin faaliyet konusuna giren taşıt, iş makineleri ve üst yapı araçlarının üreticileri, ithalatçısı veya genel dağıtıcı konumundaki isteklilerden sipariş usulü ile temin edilmesi amacıyla davet edilen isteklilerle Ofis arasında belli süreler içinde düzenlenen ve ürüne münhasır şartlar ile alıma ilişkin şartların belirlendiği alım usulüdür.

2010 yılında protokol anlaşması yapan firma sayısı: 17,

2011 yılında protokol anlaşması yapan firma sayısı: 11,

olmuştur.

2011 yılında protokol sözleşmeleri çerçevesinde yapılan alımların tutarı 750.252.912,-₺ olarak gerçekleşmiş olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alım içindeki payı %49,46'dır.

Müteferrik alım: Ofisin Ana Statüsünde yer almakla birlikte stoklarda ve katalogda yer almayan ürünlerin ihtiyaç sahibi kuruluşlarca hazırlanan teknik şartnamesi doğrultusunda çeşitli usullerle yapılan alım şeklidir.

2011 yılında müteferrik alımların tutarı 224.110.647,-₺ olarak gerçekleşmiş olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alım içindeki payı % 14,78 olmuştur.

b) Satışlar

2011 yılı satışları 1.700.110.024,-₺ olarak gerçekleşerek, 2010 yılına göre % 50,25 artış göstermiştir.

Satışların niteliklerine göre dağılımı bir önceki yıllara mukayeseli olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

	2010 YILI TUTAR (₺)	2011 YILI TUTAR (₺)	ORAN %
STOK SATIŞLARI	96.833.000	91.607.440	5,39
MÜTEFERRİK	126.926.000	257.451.415	15,14
KATALOG SATIŞLARI	428.073.000	558.132.917	32,83
TAŞIT VE İŞ MAKİNALARI	479.720.000	792.918.252	46,64
TOPLAM	1.131.552.000	1.700.110.024	100

2011 yılı katalog, taşıt ve iş makinası satışlarının satış tutarlarına göre sıralaması aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

	Ürün Grupları	Toplam Satış Tutarları (₺)	Oransal Dağılım (%)
1	İş Makineleri	328.506.032	24,41
2	Taşıtlar	276.569.886	20,55
3	Üst Yapılı Araçlar	187.842.334	13,96
4	Bilgisayarlar, Donanımları, Paket Programlar Ve Sarf Malzemeleri	169.449.449	12,59
5	Hastane Teçhizatı, Mefruşatı Ve Cihazları	101.167.959	7,52
6	Büro Mefruşatı	82.784.968	6,15
7	Koltuklar	64.609.472	4,80
8	Yurt Ve Misafirhane Malzemeleri	26.839.896	1,99
9	Okul Araç Ve Gereçleri	26.455.685	1,97
10	Görsel Sunum Ve İletişim Cihazları	16.648.851	1,24
11	Konferans Koltukları	9.805.601	0,73
12	Klimalar	7.841.475	0,58
13	Motorlu Nakil Vasıtaları Ve İş Makinelerinin Akü Ve Lastikleri	6.788.976	0,50
14	Çelik Raflar	6.728.750	0,50
15	Su Soğutucuları Ve Buzdolapları	5.613.198	0,42
16	Kesintisiz Güç Kaynakları Ve İlave Üniteleri	4.904.728	0,36
17	Telefon Santralleri, Telefon, Telsiz Ve Faks Cihazları	3.823.861	0,28
18	Kreş Ve Ana Okulu Mefruşatı 25 Öğrencilik Donatım Malzemesi	3.135.252	0,23
19	Yemek Masaları	2.969.556	0,22
20	Geniş Alan Temizlik Otomatları İle Endüstriyel Elektrik Süpürgeleri	2.758.272	0,20
21	Çamaşır Makineleri	2.433.098	0,18
22	Büro Malzeme, Makine Ve Aletleri	2.027.376	0,15
23	Güvenlik Ve Alarm Sistemleri	1.548.936	0,12

24	Bulaşık Makineleri	1.232.006	0,09
25	Sanayi Tipi Fırınlr	1.216.049	0,09
26	Bölme Panoları	1.183.498	0,09
27	Türk Bayrağı, Atatürk Büst, Mask Ve Posterleri İle Atatürk Köşesi Tasarımları	455.229	0,03
28	Vestiyer, Portmanto Ve Ceket Askılıkları	180.024	0,01
29	İçme Suyu Dezenfektanları, Temizlik Kat Arabaları Ve Çöp Kovaları	139.830	0,01
	Genel Toplam	1.345.660.249	100,00

2011 yılı satışlarının ürün grupları itibariyle, yerli/ithal dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

(t)

Ürün Grubu	Yerli Tutar	İthal Tutar	Toplam Satış Tutarı
Kağıt karton ve mukavva	28.963.921	174.832	29.138.753
Kırtasiye malzemesi	3.557.231	40.359.197	43.916.428
Büro makine ve aletleri	51.655.661	98.070.894	149.726.555
Demirbaş, mefruşat, diğer mak.ve teç.	312.370.277	56.861.729	369.232.006
Nakil vasıtaları	435.312.121	357.606.132	792.918.253
Oto aksamı ve yedek parça	6.156.542	691.669	6.848.211
Aydınlatma, temizlik ve ısıtma malzemesi	25.083.144	936.715	26.019.859
Matbua	23.716.095	0	23.716.095
Müteferrik	173.635.700	83.815.715	257.451.415
Muhtelif malzeme	1.142.449	0	1.142.449
Toplam	1.061.593.141	638.516.883	1.700.110.024

c) Üretim Faaliyetleri

Genel Müdürlüğümüzün üretim faaliyetleri İstanbul Basım İşletme Müdürlüğünce yerine getirilmektedir. İşletme Müdürlüğümüz; 01/01/1972 yılından bu yana Ofisimize bağlı, müessese statüsünde faaliyet göstermekte iken, 04/05/2007 tarihli ve 26512 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsü” gereğince İşletme Müdürlüğüne dönüştürülmüştür.

İşletme Müdürlüğünde kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda siparişe bağlanan her türlü baskı, cilt işleri, dosya, klasör (dar, geniş ve el klasörü ile birlikte bağlı klasörler), zarf, toplu iğne ve ataş imalatı yapılmakta olup, mevcut makine parkı (70 cm.x100 cm.) baskı ebadına göre yıllık 161 milyon devir kapasitesine sahiptir. Matbaada, şimdiye kadar standardize edilen ve yaygın kullanım alanı bulunan formların basım ve dağıtımı yapılmaktadır.

Bütün vergi daireleri başkanlıklarında vergi tahsilatında kullanılan “tahakkuk fişi, vergi dairesi alındısı, ödeme emri” ile noterlik makbuzu, trafik idari para cezası tutanağı, yıllık gelir vergisi beyannamesi ve ekleri, kurumlar vergisi beyannamesi ve ekleri ile Maliye Bakanlığı Saymanlıklarınca kullanılan “Merkezi Muhasebe Yönetmeliği” ile “ Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği”nin ekleri olan formlar işletmemizde basılmakta ve tüm illere dağıtımı yapılmaktadır.

Basım İşletmesi Müdürlüğü makine parkında bulunan ve yıl boyunca tam kapasite ile çalışan (5) adet sürekli form baskı makinesi, (1) adet rotatif baskı makinesi, (5) adet muhtelif baskı eb’adı olan ofset baskı makinesi ve (1) adet zarf imal makinesi ve iş tecrübesi ile sektördeki büyük matbaalar ile rekabet edebilecek düzeyde olup, kamu kuruluşlarının tüm basılı form ihtiyacını karşılayabilecek kapasitededir.

İşletme, ana faaliyet alanı olan matbaa sektörünün yanı sıra kırtasiye sektöründe de klasör, toplu iğne ve ataş üretimi ile yerini almaktadır. Türkiye’de üretilmekte olan takribi 30 milyon klasörün yaklaşık %10’u DMO Basım İşletmesinde otomatik makinelerde, birinci sınıf malzeme ve işçilikle üretilmektedir. Bünyesinde bulunan (5) adet toplu iğne ve (1) adet ataş imal makinesi ile muhtelif boylarda ataş ve toplu iğne üretilmektedir.

Devlet Malzeme Ofisi Basım İşletme Müdürlüğünün yıllar itibariyle üretim ve maliyet durumu atölyeler bazında aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

ATÖLYELER	Birim	2010		2011	
		Üretim Miktarı	Tutar (₺)	Üretim Miktarı	Tutar (₺)
KLASÖR ATÖLYESİ					
Klasör Üretimi	Adet	2.494.190	4.844.007	2.039.612	4.527.017
BASKI ATÖLYESİ					
Matbua+ Zarf üretimi	m²	45.314.708	16.135.861	38.889.271	15.697.814
TOPLU İĞNE - ATAŞ ATÖLYESİ					
Toplu İğne üretimi	Kg	8.750	252.158	7.500	349.079
Ataş üretimi	Adet	41.250.000		57.630.000	
		TOPLAM	21.232.026		20.573.910

Basım İşletme Müdürlüğünün 2011 yılı Üretim Bilgileri Tablosu bir önceki yıllara mukayeseli olarak ekte yer almaktadır. (EK-1)

İşletmenin 2011 yılı üretimi 20.573.910,-₺ olarak gerçekleşmiş olup, Kocaeli-Gebze’ye taşınmasından dolayı Ağustos ve Eylül aylarında üretim yapılamadığından 2010 yılına göre % 3 oranında azalmıştır.

d)Kalite Kontrol Faaliyetleri

Devlet Malzeme Ofisi'nce, Ana Statü'sü gereği sağlamakla yükümlü olduğu malzeme ve hizmetlerin kamu yararı gözetilerek, kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir biçimde kullanılması, savurganlığın önlenmesi, malzemelerin standart ve kalitesinin azami ölçüde sağlanması için kalite kontrol ve standardizasyon faaliyetleri yürütülmektedir.

Aşağıda belirtilen kalite kontrol faaliyetleri kapsamında yapılan, ara denetim, denetim ve tesellüme esas kabul muayeneleri kalite kontrol faaliyetlerimizin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

- Kamu Kurum ve Kuruluşlarının katalog kapsamındaki taleplerine binaen tedariki gerçekleştirilen malzemeler (hastane malzemesi, büro mefruşatı, tekstil malzemeleri vb. ürün gruplarında yer alanların), gerekli görülen durumlarda, gerek üretim sırasında, gerek teslimattan önce ve gerekse teslimat sonrasında, tedarikçi firmalarca Genel Müdürlüğümüze tevdi edilen ürün bilgi formu ve ilave özelliklere uygunluğu yönünden denetlenerek, Müşteri Dairelerin talep etmiş olduğu malzemenin öngörülen kalitede tam, sağlam ve çalışır şekilde teslim edilmesi sağlanmaktadır.

- Satın alınan taşıtlardan; iş makineleri ve üst yapı olarak alınan araçlar, teknik şartnameleri ve sipariş şartlarında belirtilen özelliklerine uygunluğu ve üst yapı fonksiyonları yönünden denenmek ve test etmek suretiyle muayene edilmektedir.

- Stoklarımızda mevcut tüm malzemelerin alımında malın kabulüne esas tesellüm muayeneleri yapılmakta ve bu malzemeler teknik şartnamelerine uygunluğu onaylandıktan sonra satışa sunulmaktadır. Ayrıca teklif edilen malzemelerin ihale dokümanında belirtilen özelliklere uygunluğunun kontrolü yapılmaktadır.

- İmalat süreci gerektiren alımlarda geri dönüşü olmayan hataların ortaya çıkmasını önlemek, imalat tamamlandıktan sonra teslim süresinde gecikmelere yol açmamak ve hataların zamanında giderilmesini sağlamak amacıyla imalat tamamlandıktan sonra kontrol imkânı olmayan durumlar için malın ihale dokümanında belirtilen nitelik, nicelik, kalite ve özelliklere uygun olarak üretilip üretilmediğinin tespiti için ara denetim de yapılmaktadır.

2011 yılına ilişkin kalite kontrol faaliyet sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Malzeme Grupları	Muayene Bilgileri			Kontrol Çalışmaları		Teknik Şartname Çalışmaları	
	Muayene Raporu Sayısı	Malzeme Çeşidi	Kabul/Red Sayısı	Teklif İnceleme Sayısı	Ara Denetim Sayısı	Şartname Hazırlama Sayısı	Revizyon Sayısı
Kağıt/Karton/Kirtasiye	426	426	396/30	12	5	2	4
Temizlik Malzemeleri	753	753	693/60	14	1	-----	5
Tekstil Malzemeleri	151	483	409/74	-----	-----	-----	-----
Büro Malzemeleri/ Makineleri (Stok)	47	47	43/4	40	-----	-----	-----
Büro Malzemeleri/ Makineleri (Katalog)	209	209	192/17	46	-----	-----	-----
Büro Mefruşatı/Hastane Malzemeleri	2684	14556	13759/797	116	-----	-----	-----
Nakil Vasıtaları	2165	4882	2134/31	15	-----	-----	-----
Toplam	6435	21356	17626/1013	243	6	2	9

2- DÜNYADA SEKTÖRÜN GÖRÜNÜMÜ

İhtiyaçlarını mevcut elemanlarla zamanında, kaliteli ve ekonomik bir şekilde karşılayamadıklarını gören devletler, bu ihtiyaçlarını zamanında, standart bir kalitede, topluca, tek elden ve uygun fiyatlarla sağlamak amacıyla, münferit satın almalarını merkezileştirmişler ve tek elden temine başlamışlardır.

Birçok ülkede Ofis benzeri kamu kuruluşları bulunmakta olup, bu kuruluşlar kamu kuruluşlarının ortak özellik arz eden standart ihtiyaçlarını tek elden karşılamaktadır.

AB üyesi ülkelerin çoğunun devlet yapıları içerisinde merkezi kamu alımları kurumları mevcuttur. Sorumlulukları, işlevleri ve görevleri bakımından farklılık göstermekle birlikte, bu kurumların birçok ortak özelliği vardır.

AB ve OECD'nin ortak inisiyatifi olan ve Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerindeki yönetimin iyileştirilmesi için destek sağlayan SIGMA tarafından yayınlanan "Merkezi ve Merkezi Olmayan Kamu Alımları" adlı Raporda da belirtildiği gibi,

Avrupa ülkelerindeki kamu alımları merkezi alımlar veya merkezi olmayan alımlar şeklinde yürütülmektedir.

Merkezi alımların desteklendiği eğilimde;

- Toplu alımlar nedeniyle mal ve hizmet fiyatlarında önemli düşmeler,
- Düşük maliyetle daha iyi hizmet,
- Merkezi alım biriminin satınalma gücünün artması,

- Kamu alımları için teknik standart ihtiyacı (BT sistemleri ve yazılım uygulamaları) ve çevre standartlarının konulması,

- Sözleşme yönetimine daha fazla dikkat ve daha iyi sorun çözümünü de kapsayan maliyet dışı faydalar (Satış sonrası hizmetler, kusurlu malzemeler, standart dışı hizmetler vb.),

- Büyük ölçekli bir sözleşmenin imzalanması ile tedarikçilere büyük bir pazara dalgalanma olmadan erişim imkanı sağlanması dolayısıyla, fiyatların daha düşük düzeyde tutulabilmesi ve üretim hattı ve çalışanlarının daha etkin organize olabilmesi,

- Alım mercilerindeki personel sayısının azlığından kaynaklanan daha düşük personel maliyeti ve daha kolay performans yönetimi,

- Alım sözleşmeleri ve muamelelerinin etkili bir şekilde kaydı ve raporlanması gibi etkili idari denetim,

etkili olmuştur.

Merkezi olmayan alımların desteklendiği eğilimde ise;

- Gereksiz aşırı harcamayla sonuçlanan büyük ölçekli alım hatalarının azaltılması,

- Son kullanıcılarının ayrıntılı taleplerine daha fazla uyan mal ve hizmetlerin teslimi,

- Tedarikçiler ve alım mercileri için daha az form ve kısa zaman avantajı ile daha az bürokrasi,

- İhalelerde KOBİ'lerin daha başarılı olmalarını sağlayan imkanlar,

- Yerel olarak üretilen mallar için yerel alım mercilerinin daha düşük fiyat elde etmelerini sağlayan fırsatlar,

- Kişisel sorumluluk almak için çalışanların daha fazla fırsat elde etmesi,

- Yolsuzluğa teşvikin azaltılması

etkili olmuştur.

Her iki stratejinin seçimi ilgili ülkenin ekonomik ve piyasa gelişmesini de kapsayan kültürel ve sosyal şartlara bağlı bulunmaktadır.

Diğer yandan, merkezi satınalma organları genellikle, kamu kurum ve kuruluşlarıyla kamu hukukuna tabi kuruluşlara ve Fransa'da görüldüğü gibi kamu hizmetinde faaliyet gösteren özel sektör kuruluşları ile kamu misyonuna sahip özel hastanelere de hizmet vermekte ve Maliye, Ekonomi, Hazine Bakanlıklarına bağlı olarak veya bu bakanlıklara bağlı şirketler şeklinde veya kamuya ait bağımsız birimler olarak örgütlenmekte ve kamu otoritelerince denetlenmektedir.

Bilindiği gibi, Avrupa Birliği üyesi ülkelerin mal, hizmet ve yapım ihaleleri AB Kamu Alımları Mevzuatına (2004/18 sayılı AB Direktifi) göre yürütülmektedir ve bu çerçevede Kanun niteliğindeki AB Direktifleri ulaşılabilecek sonuç açısından bağlayıcı nitelikte olup, doğrudan uygulanma kabiliyeti de bulunmaktadır.

2004/18 sayılı AB Direktifinde Merkezi Satınalma Organı'nın (MSO) tanımı de yapılmıştır. MSO'lar, Direktifte belirtilen hükümlere tabidir ve ihale süreci çerçeve anlaşma, ekonomik olarak en avantajlı teklif gibi Türkiye'deki Kamu İhale Kanunu'na benzer hükümlere göre yürütölmektedir.

AB Direktifinde merkezi ve merkezi olmayan satınalma organlarının kurulması ve uygulamaları hususunda tarafsız kalınmış ve ölkelerin seçimi ulusal karar alma mekanizmasına bırakılmış olduğundan, bazı AB üyesi ölkelerde (Avusturya gibi) kamu kuruluşlarının MSO'dan satınalma zorunluluğunun bulunmasına karşılık, kamu kuruluşları alım tercihi konusunda serbest bırakılmıştır.

MSO'lar e-Tedarik sistemini uygulamaya koymuş olup, bu kapsamda MSO'lar ile yükleniciler arasındaki çerçeve anlaşma hükümleri dahilinde alıcılar tercihlerini belirleyerek doğrudan yüklenicilerden siparişte bulunmakta ve ödemeyi de gerçekleştirmektedir. Sözleşmeden kaynaklanan anlaşmazlıkların izlenmesi ve çözümünde MSO'lar devreye girmekte ve bu suretle, MSO'ların sözleşme sürecini yönetip, denetlemektedir.

Tedarik kapsamında Ofis malzemeleri, mobilya, bilgisayar ve iletişim teknolojileri, nakil vasıtaları, akaryakıt, tıbbi cihaz ve seyahatten, bina temizlik ve güvenliğine kadar faaliyette bulunulmasının yanı sıra, kamu alıcılarına eğitim ve danışmanlık hizmeti de verilmektedir.

Amerika Birleşik Devletleri (FSS),

Kanada (PWGSC),

Fransa (UGAP),

Almanya (BMI),

İngiltere (GPS),

İrlanda (NPS)

İtalya (CONSIP),

Portekiz (InCI),

Güney Kore (PPS),

Danimarka (SKI) ve İsveç gibi tüm Avrupa ölkeleri,

Hong-Kong ve Avusturalya,

gibi birçok ölkede de devlet tarafından yönetilen özerk veya yarı özerk bir yapıda faaliyet gösteren merkezi bir satın alma kurumu bulunmaktadır.

Kamu alımları ve merkezi satınalma işlevleri bakımından, Güney Kore ve İtalya'nın diğer ölkelere göre ön plana çıktığı görölmektedir.

Güney Kore tedarik sistemi mevzuatı, AB Kamu Alımları Direktifleri ile farklılıklar sergilemekle birlikte özellikle teknik ve operasyonel açıdan daha iyi bir grafik çizmektedir.

Bununla birlikte, merkezi idarelerin eşik değer üstü kamu alımlarında PPS (Kamu tedarik Servisi) aracılığıyla işlem yapma zorunluluğu gibi yasal düzenlemeler dikkat çekmektedir. Sadece kamu kurumları ile değil tedarikçi firmalar ile de yoğun işbirliği içerisinde olduğu ve özellikle KOBİ'lere çeşitli konularda destek olduğu ele alınmıştır. Teknik olarak mevcut sistemlerin en ileri örneklerini diğer e-Devlet sistemleriyle bütünleşik olarak sunan Güney Kore, kendi yönetim sistemine özelleşmiş merkezi tedarik kurumuyla diğer ülke örneklerinden ayrılmaktadır.

Merkezi tedarik organizasyonu olarak, Kamu Tedarik Servisi (PPS), Strateji ve Maliye Bakanlığı'na ilişkili kuruluş olup kamu tedarik altyapısının geliştirilmesinden sorumludur. Kâr amacı gütmemektedir. Güney Kore tedarik sistemi, merkezi ve merkezi olmayan yapıları bir arada kullanmaktadır. Kamu Tedarik Servisi, merkezi koordinasyon kurumu ve Merkezi Satınalma Organı olarak faaliyet göstermektedir.⁽²⁾

Diğer başarılı bir ülke olan İtalya, tüm ölçütlerde başarılı bir grafik çizmektedir. Bunun arkasında CONSIP'in teknik kökenli bir idare olması ve operasyonel olarak e-Tedarik ile ilgili süreçleri iyi projelendirmesi ve AB Kamu Alım Direktiflerine tam uyumlu olması gibi mevzuat kaynaklı avantajları olduğu gözlemlenmiştir. CONSIP'in dikkat çeken bir diğer özelliği kar amacı gütmeyen ve faaliyetleri için hiçbir ücret talep etmeden tamamen kamu bütçesi ile finanse ediliyor olmasıdır. Güney Kore'de belirtilen ülke ekonomisi için Merkezi Satınalma Organının üstlenebileceği sorumluluklar ve KOBİ desteği benzer şekilde İtalya'da da vurgulanmıştır. İtalya'da e-Devlet altyapısının güçlü olması e-Tedarik araçlarının daha etkin kullanılmasını sağlamaktadır.

İtalya tedarik sistemi, yarı-merkezi tedarik sistemi özelliği göstermektedir. Merkezi tedarik organizasyonu olarak, kamu e-Tedarik mekanizmasını hayata geçiren ve bu yönde çeşitli faaliyetler ile başarılı bir tablo çizen kurum, Ekonomi ve Maliye Bakanlığı bünyesinde yer alan CONSIP S.p.A'dır.⁽²⁾

Etkili bir kamu alımı sistemi ve uygulaması bütün ülkeler için önemli olmakla beraber, bu ihtiyaç özellikle gelişmekte olan ülkelerde önemini daha fazla hissettirmektedir. Çünkü bu ülkelerde, hem gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında kamu harcamaları iktisadi faaliyetin önemli bir kısmını oluşturmakta hem de kamu açıklarının makroekonomi üzerinde olumsuz etkileri bulunmaktadır.

⁽²⁾ DMO e-Dönüşüm Projesi kapsamında TÜBİTAK tarafından hazırlanan 26/03/2012 tarihli "Mevcut Durum Analiz Raporu"ndan alınmıştır.

3-TÜRKİYEDE SEKTÖRÜN DURUMU

Gelişmekte olan bir ülke olarak kaynak sorunumuzun bulunduğu, tasarruflarla yaratılan kaynakların en iyi şekilde ve verimli olarak kullanılmasının taşıdığı önem dikkate alındığında, kamu alımları konusunun önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Aynı zamanda ekonominin can damarı durumunda bulunan kamu alımlarının genel ekonomi içinde önemli bir oranda olması ve buna bağlı olarak artan maliyetler ülkemizi kamu alımları konusunda düşünme noktasına getirmiştir.

Kamu kaynaklarının hangi alanlarda ve hangi alım usulleri kullanılarak harcandığı, bu alımların ekonomik etkilerinin tespitinin yanında kamu alımlarına ilişkin politikaların oluşturulması önem taşımaktadır.

Bilindiği üzere ülkemizde kamu alımları genel olarak 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılmaktadır. 4734 sayılı Kanun kapsamında yürütülen kamu alımları, bu Kanunda belirtilen ihale usullerine göre yapılan kamu alımlarını, doğrudan temin yolu ile yapılan kamu alımlarını ve istisna kapsamındaki kamu alımlarını kapsamaktadır.

4734 sayılı Kanuna göre ihaleler; alım türleri bazında mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri ihaleleri olarak sınıflandırılmıştır. Ayrıca, Kanunda temel ihale usulleri olarak açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü belirtilmiş, bunun yanında bazı hallerde pazarlık usulü ile de ihale yapılabileceği öngörülmüştür. Kamu İhale Kanunu kapsamında olmakla birlikte ihale usullerinden biri olarak sayılmayan doğrudan temin yöntemi de bir alım şekli olarak yer almaktadır.

2011 yılı itibariyle kamu idareleri tarafından yapılan kamu alımı sayısı 136.926'dır. Bu alımların 100.246'sı Kamu İhale Kanununda belirtilen ihale usulleri kapsamında gerçekleştirilirken, 36.585'i istisna kapsamında gerçekleştirilmiştir.

4734 sayılı Kanun kapsamında yürütülen kamu alımlarının (mal alımı, hizmet alımı, yapım işi) 2011 yılı toplam tutarı 91.771.406.000,-'dir. Bu tutarın 62.958.815.000,-'si Kanunda belirtilen ihale usulleri kapsamında yapılan alımlara ait olurken, 16.912.958.000,-'si doğrudan temin yolu ile yapılan alımlara ilişkin, 11.870.195.000,-'si ise istisna kapsamında, 29.438.000,-'si ise kapsam dışı yapılan alımlara ilişkindir. (3)

(3) Kamu İhale Kurumu'nun 2011 Yılı Kamu Alımları İzleme Raporundan alınmıştır.

2011 yılı toplam kamu alımları ihale usullerine göre aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. (4)

(Bin ₺)

	Mal Alımı	Hizmet Alımı	Yapım İşi	Toplam
İhale (4734)	13.862.061	16.037.591	33.059.163	62.958.815
Doğrudan Temin	14.194.768	2.357.382	360.808	16.912.958
İstisnalar	6.564.092	2.555.264	2.750.839	11.870.195
Kapsam dışı	-	-	-	29.438
GENEL TOPLAM	34.620.921	20.950.237	36.170.810	91.771.406

Yukarıdaki tablonun tetkikinden de anlaşılacağı üzere, toplam 91.771.406.000,- ₺'lik kamu alımının, 34.620.921.000,-₺'si mal alımı, 20.950.237.000,-₺'si hizmet alımı, 36.170.810.000,-₺'si yapım işleri ve 29.438.000,-₺'si ise kapsam dışı alımlardır.

Devlet Malzeme Ofisinin Kamu Mal Alımları İçindeki Yeri

Devlet Malzeme Ofisi'nin merkezi satınalma organı olarak kamu alımlarında rekabetin tesisi ve fiyatların regülasyonu konusundaki fonksiyonu en çok tartışılan konulardan birisidir.

Bu bağlamda, DMO satışlarının toplam kamu mal alımları içindeki payının gerçekçi bir şekilde tespit edilebilmesi bakımından öncelikle birkaç hususa temas etmek gerekmektedir.

Kamunun toplam mal alımları içerisinde, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsünde belirtilen faaliyet konuları içerisinde bulunmayan mal alımları ile 4734 sayılı Kanun uyarınca doğrudan temin yoluyla veya istisna hükümleri kapsamında temin edilen mal alımları bulunmaktadır.

Keza, faaliyet konumuza girdiği halde mevzuattaki belirsizlikler ve yapısal sorunlar nedeniyle kısmen veya tamamen tedarik edemediğimiz ürün grupları bulunmaktadır.

Ayrıca bu konuda sağlıklı ve analiz edilebilir veri ve istatistik temininde de bazı yetersizlikler bulunmaktadır. Kamu İhale Kurumunca yürütülen Elektronik Kamu Alımları Platformu'nun (EKAP) yeni uygulamaya geçmiş olması ve EKAP kapsamında derlenen verilerin ve üretilen istatistiklerin sektör ve ürün bazında tam olarak sorgulamaya imkan vermemesi, sınıflandırma konusundaki belirsizlikler dikkate alındığında, Genel Müdürlüğümüzün toplam kamu mal alımları içerisindeki payının tam ve kesin olarak hesaplanmasının şu aşamada mümkün olmadığı söylenebilir.

(4) Kamu İhale Kurumu'nun 2011 Yılı Kamu Alımları İzleme Raporundan alınmıştır.

Bununla birlikte, mevcut EKAP verilerinin DMO'nun faaliyet konularına giren malzeme grupları ile mukayeseli analizi ve yukarıda sözü edilen kapsam dışı alımlar dikkate alınmaksızın yapılan hesaplamada, Genel Müdürlüğümüzün toplam kamu mal alımları içerisindeki payının yaklaşık olarak % 12-15 aralığında olduğu tahmin edilmektedir.

Kamu ihale istatistiklerine göre, 2011 yılında yapılan toplam 34.620.921.000,-₺ tutarındaki kamu mal alımının, doğrudan temin ve istisna kapsamındaki alımlar hariç tutulduğunda 13.862.061.000,- ₺ olduğu, 2011 yılında Genel Müdürlüğümüz satış rakamının ise 1.700.110.024,-₺ olduğu dikkate alındığında, toplam kamu mal alımları içindeki payımızın %12,3 oranında olduğu değerlendirilmektedir.

Diğer yandan, DMO'nun misyonu sadece müşteri kamu kuruluşlarının talep ettiği ürünlerin tedarik edilmesi olmayıp, böyle sınırlayıcı bir yaklaşım yanlıtıcı olacaktır. Çünkü ne olursa olsun mutlaka satın almayı gerçekleştirme yönünde bir politika benimsememektedir. Satınalma kararlarında kamu yararı, rekabet, ekonomik koşullar ve piyasa fiyatları da göz önünde bulundurulmaktadır.

Nitekim, 2011 yılında merkez satınalma komisyonlarınca yürütülen toplam yaklaşık maliyeti 140.933.000,-₺ olan 353 ihale iptalle sonuçlandırılmıştır. Bu ihalelerden 81.553.218,- ₺ tutarındaki kısmı (toplam iptallerin % 58'ine tekabül eden) son teklif fiyatlarının uygun bulunmaması (teklifin müşteri idarelerce belirlenen yaklaşık maliyetin veya merkez satınalma komisyonları tarafından yapılan fiyat araştırması sonucu tespit edilen tutarların üzerinde olması) nedeniyle iptal edilmiştir.

Dolayısıyla Devlet Malzeme Ofisi'nce, satınalma sürecinde rekabetin oluşması, piyasa şartlarına uygun gerçekçi fiyatlarla alım yapılması, müşteri idarelerin ihtiyaçlarının en iyi şekilde karşılanması ve kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması sağlanmaktadır.

SONUÇ

Dünyadaki benzer örgütlenmelerde olduğu gibi Türkiye’de de Devlet Malzeme Ofisi, iktisadi devlet teşekkülü statüsüyle kamu kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu malzemeleri topluca satın almak, dağıtımını ve satışını yapmak üzere merkezi satınalma teşkilatı olarak örgütlendirilmiş olup,

- Yürüttüğü faaliyetler ile kamu kurum ve kuruluşlarınca ihtiyaç duyulan mal ve hizmetleri onlar adına tedarik ederek, kamu hizmetlerinin görülmesine yardımcı olmakta,

- İhtiyaç duyulan mal ve hizmetleri toplu alımların fiyat avantajlarından azami ölçüde yararlanarak daha ucuza tedarik etmekte ve tedarik maliyetine nakliye, sigorta, ambalaj, tahmil, tahliye, amortisman ve tedarik usullerine göre değişen oranlarda bir hizmet bedeli eklemek suretiyle piyasa fiyatlarının altında bir fiyatla kamu kurum ve kuruluşlarına ulaştırmakta,

- Tedarik usulleri ve uyguladığı fiyat politikası ile kamu alımlarında piyasayı ve fiyatları düzenleyici bir misyon üstlenmekte, böylece kamu alımlarının daha ekonomik ve verimli bir şekilde temin edilmesine katkı sağlamaktadır.

Sonuç olarak, Türkiye’de merkezi satınalma görevi Maliye Bakanlığının ilgili kuruluşu olan Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğüne, kamu alımlarına ilişkin mevzuat hazırlama görevi ise, yine Maliye Bakanlığının ilişkili kuruluşu olan Kamu İhale Kurumuna verilmiştir. Her ikisinin de Maliye Bakanlığı’nın ilişkili ve ilgili kuruluşları olması nedeniyle kamu alımlarının merkezi bir yapıda olduğu söylenebilir. Türkiye’deki model Avrupa ülkeleri ile tam olarak örtüşmemekle birlikte, Avrupa Birliğine üyelik sürecinde kamu alımları konusunda Avrupa Birliği Müktesebatıyla uyumlu merkezi satınalma yapılanmasına geçiş yönünde gerekli düzenlemelerin yapılacağı beklenmektedir.